

Skärgårdens Intresseföreningars Kontaktorganisation

VERKSAMHETSPLAN 2026

SIKO:s övergripande målsättningar är;

- En växande fastboende skärgårdsbefolkning.
- En levande skärgård där det går att leva, bo och verka året-runt och med tillgång till fungerande samhällsservice.
- En levande skärgård är beroende av bofasta skärgårdsbor, djurhållning och odling så att landskapet hålls öppet och levande.

Skärgårdens viktigaste frågor på några års sikt är:

- Vänd avfolkningen till befolkningstillväxt – undanröj hinder för bostadsbyggande riktat till permanentboende.
- Det måste gå att ha uppväxande barn på alla kärnöar. För detta behövs ett interkommunalt samarbete i skolfrågor.
- En befolkad skärgård är en tillgång sett ut försvars- och beredskapssynpunkt.

Sikos fokusområden för att stödja ovanstående är uppräknade nedan. Handlings- och projektplaner för SIKO:s arbete kommer efter årsmötet att konkretiseras av SIKO:s nyvalda styrelse.

Befolkningstillväxt

Under 2026 kommer SIKO fortsatt att noga följa och stötta de bostadsprojekt riktade mot permanentboende som initierats eller pågår i Stockholms skärgård.

Näringsliv och arbetstillfällen

Distansarbete och utnyttjande av övriga digitala möjligheter innebär ökade möjligheter till fastboende på öarna och därmed även bättre underlag för öarnas kommunikationer och infrastruktur.

Att kommunicera, att det finns en trygg och naturnära boendemiljö i skärgården och med tillgång till storstadens arbetsmarknad och kulturutbud, är en fortsatt viktig uppgift för SIKO under 2026.

Hållbarhetsfrågor kopplade till Östersjön

Pilot Stockholms skärgård

SIKO medverkar i Länsstyrelsens projekt *Pilot Stockholms skärgård och följer Projektet Ekosystembaserad havsförvaltning i Stockholms skärgård.*

Skärgårdstrafik

SIKO kommer i samarbete med Skärgårdens Trafikantförening att fortsatt driva och bevaka frågor enligt nedan – de tre först nämnda är extra prioriterade ur ett SIKO perspektiv:

- Trafikantinformation, vad WÅAB erbjuder (svårt att lösa hastigt uppkomna situationer via nuvarande Kundtjänst).
- Basturlistor
- Samordning sjö- och landtrafik
- Förnyelse av fartygsflottan (Sjötrafikutredningen del 2) / linjenätet, miljö, tillgänglighet.
- Taxeöversynen, för närvarande olika taxesystem för SL pendelbåtar och Waxholmsbåtstrafiken.
- Bättre trafikledning, tillgänglig och oberoende av operatörer
- Resursbehovet för underhåll av skärgårdens trafikbryggor
- Den stängda terminalen på Strömkajen
- En levande skärgård, det övergripande målet och kopplingen till sjötrafiken

SIKO och Skärgårdens Trafikantförening kommer, i likhet med tidigare år, att kontinuerligt ha möten med Regionens politiker och Trafikförvaltningens tjänstepersoner.

SIKO:s forum för påverkan och samarbete

SIKO medverkar löpande i verksamheten i forum och organisationer nedan:

- Regionala skärgårdsrådet (Region Stockholm)
- Exekutivkommittén (Länsstyrelsen)
- Amf1 skärgårdsråd (Försvarmakten)
- Svealands Kustvattenvårdsförbund
- LEADER Stockholmsbygd
- Skärgårdarnas Riksförbund (SRF)
- Värmdö kommuns skärgårdsråd
- Norrtälje kommuns skärgårdsråd
- Haninge kommuns skärgårdsråd
- Pilot Stockholms skärgård (HaV, Länsstyrelsen)
- Skärgårdsforskning vid Södertörns högskola

Detaljerad information om de möten som SIKO deltar i under året finns i kalendariet på www.siko.org.se/text2_42.html som kontinuerligt uppdateras.

Skärgårdsstiftelsen

SIKO har två adjungerade ledamöter i Skärgårdsstiftelsens styrelse. Detta är det sista året i denna mandatperiod och nuvarande styrelsen sitter till utgången av 2026 oavsett hur valet till regionen avlöper. SIKO:s ledamöter kommer att fortsätta lyfta vikten av att arrende-gårdarna har arrendatorer som har kunskap och förmåga att driva en gård i skärgården samt nödvändigheten av att införa någon typ av naturvårdsanställning för de som arrenderar marken för att alla delar i skötselplanerna för reservaten ska kunna utföras av de som arrenderar. Vidare kommer SIKO att fortsätta att få stiftelsen att se vikten att man tar kontakt och förankrar åtgärder på lokalnivå när man vidtar åtgärder. Det gäller även om man gör åtgärder enbart inom sina egna fastigheter. Det är inte lämpligt att tillåta eldning på vissa platser i reservaten utan att underrätta de omkringboende då stiftelsen självt inte utövar någon regelbunden tillsyn. Gällande frågan om eventuell ändring av stadgarna för att kunna sälja mark för att finansiera övrig drift, en fråga som lyfts så kommer SIKO om det blir aktuellt, att driva frågan att avyttring sker så att den lokala nivån har företräde eller att marken återbördas i det fall den skänkts.

Beredskap

Säkerhetsläget i Europa har förändrats efter Rysslands anfallskrig på Ukraina. Kopplat till skärgården finns främst tre områden att arbeta med:

- Evakueringsmöjligheter – i skärgården finns många bostäder som eventuellt kan fungera som en del i evakuering av storstadsområdet.
- Matproduktion – liksom i alla delar av landet bör uppodlade ytor fortsatt vårdas.
- Bevakning av ”avvikande händelser” – av säkerhetsskäl är det viktigt att skärgården är befolkad.

Sammanfattningsvis är högsta prioritet i SIKO:s arbete 2026 frågor kopplade till levande skärgård – att trenden med avfolkning bryts till en tillväxttrend och att skärgårdslandskapet likväl som Östersjön förvaltas för öppna landskap och levande naturvärden.